

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

[Avaleht](#) > Koeru, Rakke ja Lüganuse valla haldusterritoriaalse korralduse muutmine ei ole põhiseadusvastane

Koeru, Rakke ja Lüganuse valla haldusterritoriaalse korralduse muutmine ei ole põhiseadusvastane

4. oktoober 2017

Riigikohus asus Koeru, Rakke ja Lüganuse vallavolikogude kaebusi arutades seisukohale, et nimetatud valdade puhul on Vabariigi Valitsus haldusterritoriaalse korralduse muutmisel järginud seadusest tulenevaid nõudeid ja määrus ei ole põhiseadusega vastuolus.

Kohtuasjas oli vaidluse all Vabariigi Valitsuse määruste põhiseaduspärasus, millega muudeti Vabariigi Valitsuse algatusel Koeru, Rakke ja Lüganuse valdade haldusterritoriaalset korraldust, piire ja nime.

2016. juunis vastu võetud haldusreformi seadus pani Vabariigi Valitsusele kohustuse teha alla 5000 elanikuga omavalitsusüksusele ettepanek ühinemiseks või liitumiseks ning andis õiguse otsustada omavalitsusüksuse ühinemine või liitumine ka siis, kui asjaomased omavalitsusüksused valitsuse ettepanekuga ei nõustunud (HRS § 9 lõike 9 punkt 2 ja § 13).

Riigikohus kontrollis haldusreformi seaduse põhiseaduspärasust 2016. aasta sügisel ja leidis, et seaduses oli vastuolu põhiseadusega üksnes ühinemise rahastamise põhimõtete osas. Kohus ei kahelnud seadusandja eelduses, et suuremad omavalitsusüksused suudavad paremini täita neile pandud ülesandeid ja pidas seega haldusreformi eesmärki põhiseaduspäraseks. Riigikohus jäi praegustes kohtuasjades 20. detsembri 2016.a [otsuses](#) [1] esitatud seisukohtade juurde ega hinnanud uuesti haldusreformi seaduse põhiseadusele vastavust.

Kolleegium kontrollis, kas Rakke, Koeru ja Lüganuse valla haldusterritoriaalse korralduse muutmise otsustamisel on valitsus järginud selleks seaduses sätestatud nõudeid.

Kolleegium möönis, et valitsuse algatatud ühinemine või liitumine piirab omavalitsusüksuse õigust ise otsustada selle üle, kas ja kellega ühineda, kuid rõhutas, et riigi haldusterritoriaalse korralduse üle otsustamine on põhiseaduse järgi seadusandja pädevuses. Kohalike omavalitsuste puhul on seadusandja jätnud lõpliku otsustamise Vabariigi Valitsusele.

Koeru, Rakke ja Lüganuse vallavolikogude kaebusi arutades asus Riigikohus seisukohale, et nimetatud valdade puhul on Vabariigi Valitsus haldusterritoriaalse korralduse muutmise otsustamisel järginud seadusest tulenevaid nõudeid ja määrus ei ole põhiseadusega vastuolus. Valitsus on hinnanud erinevaid võimalusi valdade haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks ning põhjendanud ettepanekus välja toodud ühinemise mõju olulistele asjaoludele. Kolleegiumi hinnangul olid valitsuse kaalutlused asjakohased ning piisavad, et põhjendada tehtud otsustust.

Kolleegium lisas, et kohus ei saa valitsuse asemel asuda hindama seda, kas mõni muu võimalus haldusreformi eesmärgi saavutamiseks (mh valdade ühendamiseks) oleks olnud otstarbekam või toonud kaasa positiivsema mõju.

Riigikohtusse on sundliitmist puudutavate valitsuse määruste põhiseaduslikkuse järelevalve kontrolliks pöördunud ühtekokku 17 vallavolikogu. Ülejäänud 14 vallavolikogu kaebuste arutamine Riigikohtus jätkub.

[OTSUS 5-17-21](#) [2] (Koeru)

[OTSUS 5-17-23](#) [3] (Rakke)

[OTSUS 5-17-23](#) [4] (Lüganuse)

Merje Talvik

Kommunikatsiooniosakonna juhataja

Riigikohus

Tel. 7309042; 5333 9846

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/koeru-rakke-ja-luganuse-valla-haldusterritoriaalse-korralduse-muutmise-ei-ole>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=3-4-1-3-16>

[2] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=5-17-21/10>

[3] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=5-17-22/10>

[4] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=5-17-23/10>